

Valtuusto 28.02.2022 § 29

§ 29

Valtuustoaloite terveyskeskuspalveluiden kuntoon saattamiseksi

Valmistelijat / lisätiedot:
Mustakari Anu

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettujen Kivekäs, Sistonen ja Marttila ym. 30.8.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen terveyskeskuspalveluiden kuntoon saattamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Kivekäs Järvenpään kannattamana teki seuraavan toivomuksen:

Valtuusto toivoo, että tiimimallin käyttö laajennettaisi koskemaan kaikkia Espoon terveyskeskuksia. Lisäksi digitaalisten palveluiden kehittämisessä ja käyttöönotossa tulisi käyttää muitakin mittareita kuin prosessimittareita. Etävastaanottojen kustannusvaikuttavuutta tulisi arvioida tarkasti myös laatukriteerein.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen ehdotuksen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kivekkään toivomusehdotus hyväksyä yksimielisesti? Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto:
Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi hyväksyttiin seuraava toivomus:

Valtuusto toivoo, että tiimimallin käyttö laajennettaisi koskemaan kaikkia Espoon terveyskeskuksia. Lisäksi digitaalisten palveluiden kehittämisessä ja käyttöönotossa tulisi käyttää muitakin mittareita kuin prosessimittareita. Etävastaanottojen kustannusvaikuttavuutta tulisi arvioida tarkasti myös laatukriteerein.

Selostus

Liisa Kivekäs, Markku Sistonen, Helena Marttila sekä 39 muuta valtuutettua ovat allekirjoittaneet valtuustoaloitteen ”Espoon terveyspalvelut saatava pikaisesti kuntoon, avoimet lääkärivirat on täytettävä”. Valtuustoaloite on jätetty 30.8.2021

Valtuustoaloitteessa vaaditaan hoitoon pääsyn nopeuttamista lääkärivakanssien täyttämällä, muun hoitohenkilökunnan rekrytoimisella

sekä yksityisten palveluntarjoajien käytön huomattavalla lisäämisellä palvelusetelien.

Espoossa on tartuttu loppuvuodesta 2021 voimakkaasti hoitovelan purkuun samaan aikaan, kun koronapandemian hoitaminen vaatii yhä enemmän resursseja uusien varianttien levitessä, jäljitys- ja testaustoiminnan jatkuessa ja rokotustarpeen lisääntyessä. Pandemiatilanteen pitkittyessä palvelut joudutaan edelleen tarjoamaan lähes yksinomaan ajanvarauksella ja puhelinpalvelun volyyymi on suuri.

Vuoden 2021 talousarvio ei mahdollistanut kaikkien vakanssien budjetointia. Aloitteessa on mainittu, että 20 lääkärinvirkaa olisi huputettuna. Tosiasiassa Espoo on myös vuonna 2021 palkannut kaikki viroista kiinnostuneet soveltuvat lääkärit. Koska lääkäreiden rekrytointitilanne oli haastava, päädyttiin varmistamaan potilaiden hoito palkkaamalla hoitajia, joiden rekrytoinnissa on ollut mahdollista onnistua paremmin. Vuoden 2022 talousarvion määrärahalisäys suhteessa vuoden 2021 talousarvioon on 3,0 milj. euroa. Tämän johdosta vakanssit on mahdollista budjetoida täysimääräisesti vuodelle 2022. Kaupunginhallitus hyväksyi lisäksi kokouksessaan 20.12.2021 kymmenen uuden terveyskeskuslääkärin, kymmenen uuden sairaanhoitajan ja viiden uuden toimistosihteerin toimen ja viran perustamisen terveyskeskuksiin. Uusien lääkäri- ja hoitajavakanssien perustamisen on havaittu edistävän myös jatkuvasti aukiolevien vakanssien täyttymistä, kun lääkärit kokevat terveysasemien resurssoinnin olevan riittävää. Lisävakanssit mahdollistavat uudenlaisten työnkuvien suunnittelemista ja työn joustavuuden lisäämistä. Myös hoitaja- ja toimistosihteeriresurssien lisääminen lisää Espoon terveysasemien veto- ja pitovoimaa lääkäreiden keskuudessa, kun lääkärit voivat keskittyä potilastyöhön. Vuoden 2022 alusta alkaen on toistaiseksi saatu palkattua kaksi terveyskeskuslääkäriä, viisi sairaanhoitajaa ja kolme toimistosihteerä. Kokemuksen mukaan merkittävä panostus lääkärirekrytointiin tuo tulosta noin puolessa vuodessa.

Samaan aikaan Suomessa on valmisteilla terveydenhuoltolain muutos, jolla ns. hoitotakuuta ollaan tiukentamassa avosairaanhoidossa nykyisestä kolmesta kuukaudesta seitsemään vuorokauteen. Lakimuutosta koskevassa hallituksen esityksessä keinoina tiukentuneen hoitotakuun saavuttamiseksi mainitaan lääkäreiden määrän huomattavan lisäämisen lisäksi muun muassa uudet toimintamallit (esimerkiksi tiimimalli) sekä digitaalisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto. Myös näihin on Espoossa jo tartuttu.

Espoo siirtyi elokuun puolivälissä alueelliseen puhelinvastuuseen, jossa jokainen terveysasema tarjoaa oman alueensa asukkailla sekä kiireettömän että kiireellisen puhelinlinjan. Tällä on päästy siihen, että kiireelliset puhelut hoidetaan saman päivän aikana ja kiireettömien takaisinsoittojen viive on pysynyt kohtuullisena, pääsääntöisesti noin vuorokaudessa ja pisimmilläänkin kahdessa vuorokaudessa. Kilon terveysasemalla alkoi 15.11.2021 tiimimallin pilotointi ja tämä malli otetaan maaliskuussa 2022 käyttöön myös Iso Omenan ja Kalajärven terveysasemilla. Tiimiterveysasemamallin nimenomaisena tavoitteena on hoitoon pääsyn ja hoidon jatkuvuuden parantaminen sekä Espoon terveysasemien houkuttelevuuden lisääminen hoitohenkilökunnan keskuudessa.

Digitaalisten palveluiden kehittämisessä Espoon Digihyvinvointi-hankkeessa käynnistyy vuoden 2022 kesäkuun loppuun mennessä chat-palvelun käyttöönotto pilotointijaksolla. Etävastaanottojen ja

Digihyvinvointi-hankkeen tarkoituksena on parantaa työn tuottavuutta ja palveluiden saatavuutta, jolloin myös terveysasemien perinteisiä vastaanottoaikoja voidaan tarjota enemmän niitä tarvitseville.

Yksityisten palveluntarjoajien käyttäminen on hyvä pitää käytössä harkiten ja näitä malleja tulee kehittää, jotta niistä saadaan paras hyöty. Yksittäisten käyntien ostaminen palveluseteleillä hoidon saatavuuden välineenä on haasteellista hoidon jatkuvuuden näkökulmasta.

Valtuustoaloitteessa edellytetään myös lääkärivirkojen aktiivista markkinointia. Espoo on jatkuvasti markkinoinut lääkärivirkoja lääkäreiden ja lääkäriopiskelijoiden käyttämissä rekrytointiportaaleissa, Lääkärilehdessä (vuoden 2021 aikana pienempien ilmoitusten lisäksi myös koko aukeaman markkinointi-ilmoitus), Nuori Lääkäri -lehdessä, Medi uutisissa, lääkäreiden suosimissa sosiaalisen median kanavissa sekä lääkäriopiskelijoiden (suomalaisen ja ulkomaalaisten yliopistojen) sähköpostilistoilla. Lääketieteen tapahtumissa sekä koulutustilaisuuksissa on Espoon kaupungilla ollut omia rekrytointipisteitä. Lääkäreille on myös soitettu henkilökohtaisia rekrytointipuheluita. Lähiaikoina on tarkoitus lähestyä lääkäreitä henkilökohtaisilla kirjeillä. Espoon etuna on lääkäreiden rekrytoinnissa ollut se, että Espoolla on ollut tarjota erilaisia erikoistumiseen ja kouluttautumiseen liittyviä etuja ja tukimalleja. Espoon terveysasemat menestyvätkin hyvin lääkäreiden koulutuspaikka-arvioinneissa.

Edellä mainituista lisäresursoinneista, toimintamallien kehittämisestä ja rekrytointiaktiivisuudesta huolimatta lääkäreiden virkoja on kuitenkin vaikea täyttää ja niiden markkinointiin ja työskentelyolosuhteiden kehittämiseen on koko ajan panostettava. Viimeisimpänä on Espoon avosairaanhoidossa käynnistetty lääkäreiden uravalmennuskonseptin luominen. Tämän tarkoituksena on lisätä Espoon terveyskeskusten veto- ja pitovoimaa lääkäreiden keskuudessa tarjoamalla väyliä ammatilliseen kehittymiseen ja systemaattista urasuunnittelua.

Koronapandemian hoitaminen vie edelleen perusterveydenhuollon resursseja merkittävästi, ja onkin oletettavaa, ettei suuria muutoksia terveysasemien tilanteessa ole havaittavissa välittömästi uusien lääkärivirkojen ja toimintamallien käyttöönoton myötä - etenkin kun jonkin verran kiireettömiä aikoja joudutaan edelleen alkuvuonna 2022 siirtämään ja perumaan nopeasti nopeasti pahentuneen pandemiatilanteen takia. Vielä tammikuussa 2022 suuri osa hoitohenkilöstön työpanoksesta jouduttiin käyttämään puhelinalvelun toteuttamiseen, jotta puhelinalvelun viive saatiin pidettyä aiemmin mainitussa 1-2 vuorokaudessa. Lääkäreiden resurssi jouduttiin kohdistamaan päivystykselliseen toimintaan. Kuitenkin toimia hoitoon pääsyn parantamiseksi ja hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi on tehty. Espoon terveysasemat siirtyivät vastaanottamaan 1.12.21 alkaen oman alueensa potilaita aiemman toimintamallin sijaan, jossa pitkään Samarian terveysasema vastaanotti vain infektiopotilaita ja muita vastaanottoaikoja annettiin kaupungin kaikille terveysasemille.

Lopuksi on todettava, että koko maassa perusterveydenhuollon toiminnassa on tehottomuutta niin kauan kuin pandemiatilanne jatkuu ja koronapositiiviset potilaat edellyttävät aikaa vieviä erityistoimenpiteitä terveysasemien hoitokohtaamisissa.

Päätöshistoria

Päätösehdotus	Perusturvajohtaja Svahn Sanna Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettujen Kivekäs, Sistonen ja Marttila ym. 30.8.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen terveyskeskuspalveluiden kuntoon saattamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kaupunginhallitus: Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 40
Päätösehdotus	Perusturvajohtaja Svahn Sanna Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettujen Kivekäs, Sistonen ja Marttila ym. 30.8.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen terveyskeskuspalveluiden kuntoon saattamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Käsittely	Guzenina puheenjohtajan kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Guzeninan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.
Päätös	Kaupunginhallitus: Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle. Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 19.01.2022 § 10
Päätösehdotus	Terveyspalvelujen johtaja Paananen Markus Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi selostusosan vastauksena valtuutettujen Kivekäs, Sistonen ja Marttila ym. 30.8.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Käsittely	Esittelijän kokouksessa tekemä muutos on huomioitu pöytäkirjassa.
Päätös	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta Esittelijän muutettu ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Liitteet	
Oheismateriaali	- Valtuustoaloite 30.8.2021
Tiedoksi	